

RUKAN REITTIEEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

RAPORTTI

22.4.2024

Sweco Finland Oy

Kuva: Ruka.fi

SELVITYKSEN TAUSTA

Sweco Finland Oy laatii parhaillaan Rukan ydinalueen yleiskaavan päivitystyötä, jossa on sovittu kaavatyön aikaisista selvitystarpeista.

Kaavahanke on edennyt luonnosvaiheeseen ja luonnokseen on saatu palautetta kaavan osallisilta. Kaavaluonnoksessa esitettyjen uusien aluevarausten ja kasvavan rakennusoikeiden johdosta on palautteen antaneiden kesken herättänyt huolta Rukan virkistysreittien riittävydestä ja kapasiteetin kestävydestä kaavamuutoksen mahdollistamassa tilanteessa. Kuusamon kaupunki on todennut, että virkistysreittien osalta tulee laatia erillinen selvitys, jossa edellä esitetyt asiat tulee tutkia.

Tehtävä on laatia Rukan ydinalueen kaava-aluetta koskeva kokonaisselvitys, jossa kuvataan reittien nykytila, kehitystarpeet ja -toimenpiteet sekä uusien reittien linjaukset suunnittelualueella. Pohjana työlle käytetään Rukan ydinalueen yleiskaavan kaavaluonnosta sekä syksyllä -23 valmistuvaa reittiselvitystä. Tarkastelu laaditaan yhteistyössä kaavan laatijan kanssa. Selvitysraportin tulokset kuvataan kaavaselostukseen ja selvitysraportti liitetään osaksi kaavaselostusta.

Reittiselvitys on valmistunut kevään 2024 aikana.

Kuva: ruka.fi

SUUNNITTELUALUE

Aluerajaus

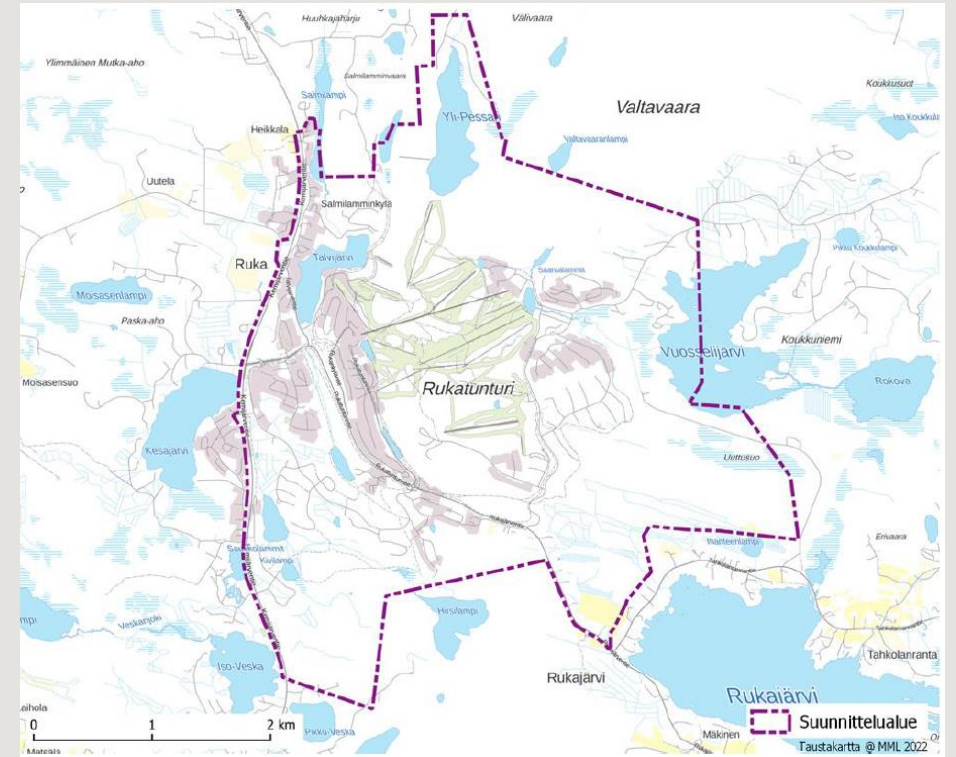
Suunnittelualue kattaa Rukan matkailukeskuksen keskeiset osat ja tunturialueen. Suunnittelualueeseen sisältyy Rukakylän ja Itä-Rukan alueet sekä keskeiset majoitusalueet eri puolilla tunturia.

Yleiskaava koostuu kahdesta osasta, ydinalueesta ja ulkokehästä. Yleiskaavan uudistuksen toukokuussa 2022 päivitetyn rajauksen mukainen suunnittelualue sisältää ydinalueen lisäksi osia ulkokehästä (Uuttuahon alue Rukajärven luoteispuolella sekä pienet alueet Kivilammen kaakkoispuolella). Lisäksi suunnittelualue sijoittuu osin Pyhäjärven rantayleiskaavan alueelle (Kivivaaran alue).

Alueen pinta-ala on noin 15,1 km².

Maanomistus

Alueella on lukuisia maanomistajia. Valtion ja kaupungin maanomistus on alueella merkittävä.

KUUSAMON REITTISELVITYKSESTÄ

Kuusamon ja Rukan **reittejä käyttävät myös paikalliset** asukkaat virkistäytymiseen ja liikkumiseen. Reitteihin kohdistuvat **vaatimukset vaihtelevat** paikallisen ja matkailijan välillä, esimerkiksi sijainnin kannalta. Matkailun ohella tulee varmistaa, että **paikallisten tarpeisiin sopivia rauhallisempiakin reittejä on olemassa**.

Monikäyttöisyys on tavoiteltavaa seuraavista syistä a) reittien tehokkaan **käyttöasteen vuoksi**, b) monet reitit **vaativat vähemmän ylläpitoa**, jos niitä käytetään aktiivisesti (esim. patikkapolut kesällä), ja c) monikäyttöiset reitit sopivat hiljaisemmille osille myös **turvallisuuden näkökulmasta**.

Reittisuunnittelussa ei tule **huomaamatta sulkea pois lajeja, joita ei vielä ole edes olemassa** (esim. reittisopimuksilla rajataan käyttöä vain nykyisille liikkumistavoille). Uusia ulkoilulajeja ja niiden suosiota ei useinkaan arvata etukäteen (esim. sauvakävely). **Lisäksi eri sesongit** (mm. talvireittien kesäkäyttö) maanomistajien mailla **täytyy muistaa huomioida sopimuksissa**.

Ulkoilureitin perustamisen **edellytyksenä reittitoimituksessa** on se, että reitistä on joko a) laadittu **vahvistettu ulkoilureittisuunnitelma**, b) se on **merkitty asema- tai yleiskaavaan**, tai c) reitistä on **sovittu maanomistajan ja reitinpitäjän välillä**.

Päästötön liikkuminen Rukan matkailukeskuksen ydinalueella: autottomien siirtymien kehittäminen **Rukakeskukselta ja mökkialueilta reittien lähtöpisteisiin** – esim. ski/trail -bussi tai sähköpyöräparkit ja asiakkaiden rohkaisu autottomaan liikkumiseen kannustepassilla ja vastuullisuusviestinnällä.

Reittien **käytön arvioiminen kävijälaskurein** ja tämän mukaisesti **reittien luokittelu palvelutasoihin**. Palvelutasot määrittävät ylläpidon määrän, ylläpitäjän ja kehittämisen priorisoinnin ja resurssoinnin.

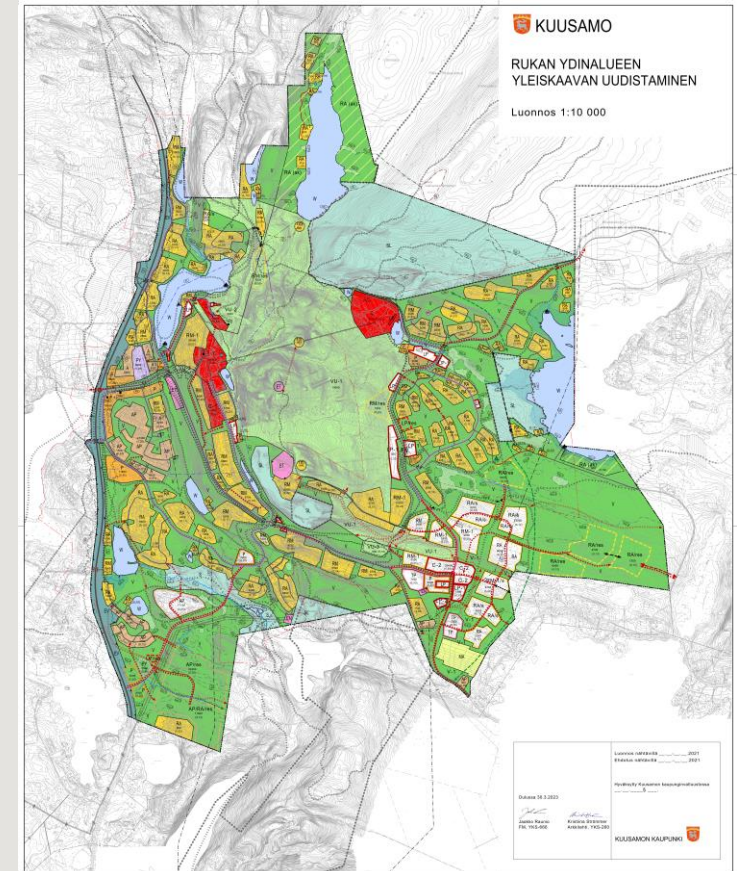
RUKAN MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU, KAAVALUONNOS

Vireillä olevassa **yleiskaavan uudistuksessa päivitetään vuonna 2007 lainvoiman saanut Rukan ydinalueen voimassa oleva yleiskaava**. Suunnittelualue kattaa Rukan matkailukeskuksen keskeiset osat ja tunturialueen. Lisäksi yleiskaavatyön yhteydessä ydinalueen yleiskaavaan sisällytetään myös kaksi laajennusaluetta, Uttuahan ja Kivivaaran alueet.

Yleiskaavan uudistuksen keskeinen tavoite on mahdollistaa Rukan matkailukeskuksen kestävä kasvu. Kaavatyössä muun muassa päivitetään ohjeellisten rakennusoikeuksien määrät eri toiminnoille, tutkitaan eri toimintojen mahdollisia laajennusalueita ja vakitukselle asumiselle soveltuvia alueita sekä tarkastellaan Itä-Rukan liikenneyhteyksien kehittämismahdollisuuksia. Yleiskaavassa tehdään myös muut tarvittavat päivitykset nykyiseen yleiskaavaan. Suunnittelussa huomioidaan myös valtakunnalliset ja maakunnalliset tavoitteet.

Yhtenä keskeisenä lähtöaineistona kaavatyölle toimii alueelle laaditut yleissuunnitelmat. Kaavaan liittyen on laadittu myös useita erillisselvityksiä. Rukan reittien kehittämissuunnitelma toimii yhtenä kaavan taustaselvityksenä. Suunnitelmassa esitetyt ratkaisut ohjaavat osaltaan kaavaehdotuksen laadintaa.

Lainvoimainen yleiskaava ohjaa alueelle laadittavia asemakaavoja ja muita yksityiskohtaisempia suunnitelmia. Yleiskaavassa esitetyt aluevaraukset toteutunevat vaiheittain seuraavan 15–20 vuoden kuluessa.

RUKALLE SUUNNITELTU UUSI RAKENTAMINEN

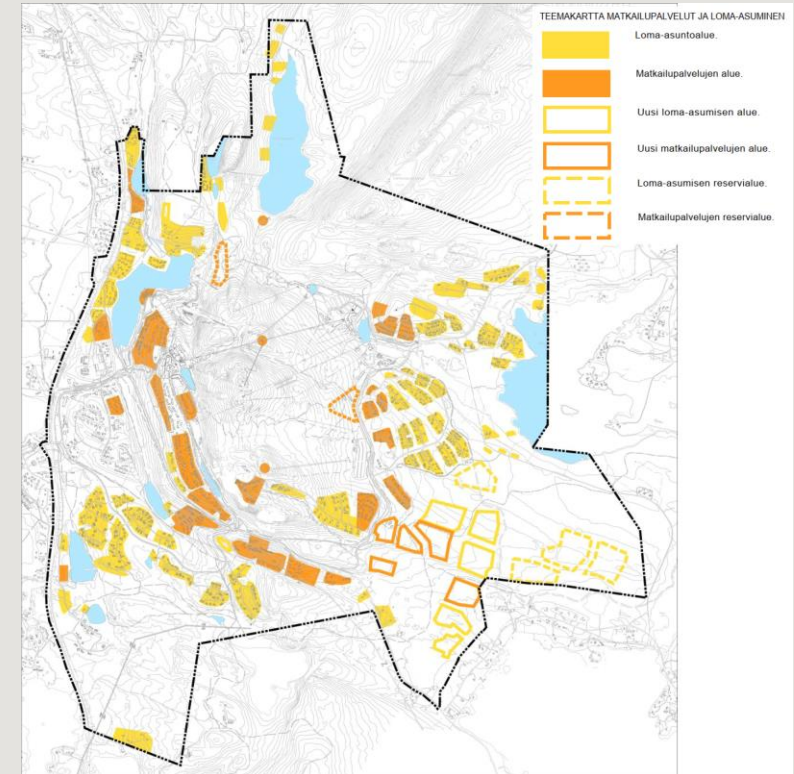
Yleiskaavaluonnoksen lähtökohtana on ollut nykyisen rakenteen tiivistäminen ja hallittu laajentaminen. Kaavaratkaisu mahdollistaa monin paikoin nykyisten alueiden tiivistämisen alueen luonteeseen soveltuvalla tavalla. **Keskeisiä täydennysrakennettavia alueita ovat etenkin Länsi- ja Itä-Rukan kylien alueet, stadionin alue sekä valtatie 5 risteyksen läheinen alue.** Tunturialueelle mahdollistetaan vain vähäisessä määrin uutta rakentamista.

Keskeisin kokonaan uusi matkailu- ja loma-asuntorakentamisen alue sijoittuu alueen kaakkoisosaan Uttuuhon. Alueesta muodostuu Rukan kolmas keskusta, jonka profiili on kuitenkin hieman erilainen kuin nykyisissä kylissä.

Uudet vakituisen asumisen alueet sijoittuvat alueen eteläosaan Kivilammen ja Kivivaaran alueelle. Alueelle mahdollistetaan myös pienen palvelukeskittymän muodostuminen. Tältä alueelta toteutetaan myös uusi, nykyisiä tukeva sisääntuloyhteys matkailukeskukseen.

Vuonna 2004 hyväksytyn voimassa olevan yleiskaavan ohjeelliset rakennusoikeudet on kaavaluonnoksessa päivitetty. Kaavaratkaisussa alueen uudeksi ohjeelliseksi kokonaisrakennusoikeudeksi muodostuu noin 775 000 k-m². Voimassa olevassa yleiskaavassa ohjeellinen kokonaisrakennusoikeus on 370 000 k-m² (Yleiskaavan uudistuksessa kaava-alue laajempi). Olemassa olevissa asemakaavoissa oleva rakennusoikeus on jo nykytilanteessa voimassa olevaa yleiskaavaa suurempi.

Yhteensä kaavaluonnoksen mahdollistama vuodepaikkojen lisäys on kokonaisuudessaan arviolta noin 7000–8500 paikkaa. Luvussa on mukana myös kaavassa osoitetut reservialueet. Osa rakentamisesta toteutunee pitkällä aikavälillä.

Nykyiset ja uudet loma-asumisen ja matkailupalvelujen alueet kaavaluonnoksessa (ei kaikki rakentamisalueet).

LUONTO- JA MUUT SUOJELUARVOT RUKALLA

Alue on suurelta osin Rukan vaarajonon maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, jota on ehdotettu valtakunnallisesti arvokkaaksi. Alueelle on osoitettu useita luonnonsuojelualueita (SL).

FI1101601 VALTAVAARA - PYHÄVAARA SAC/SPA

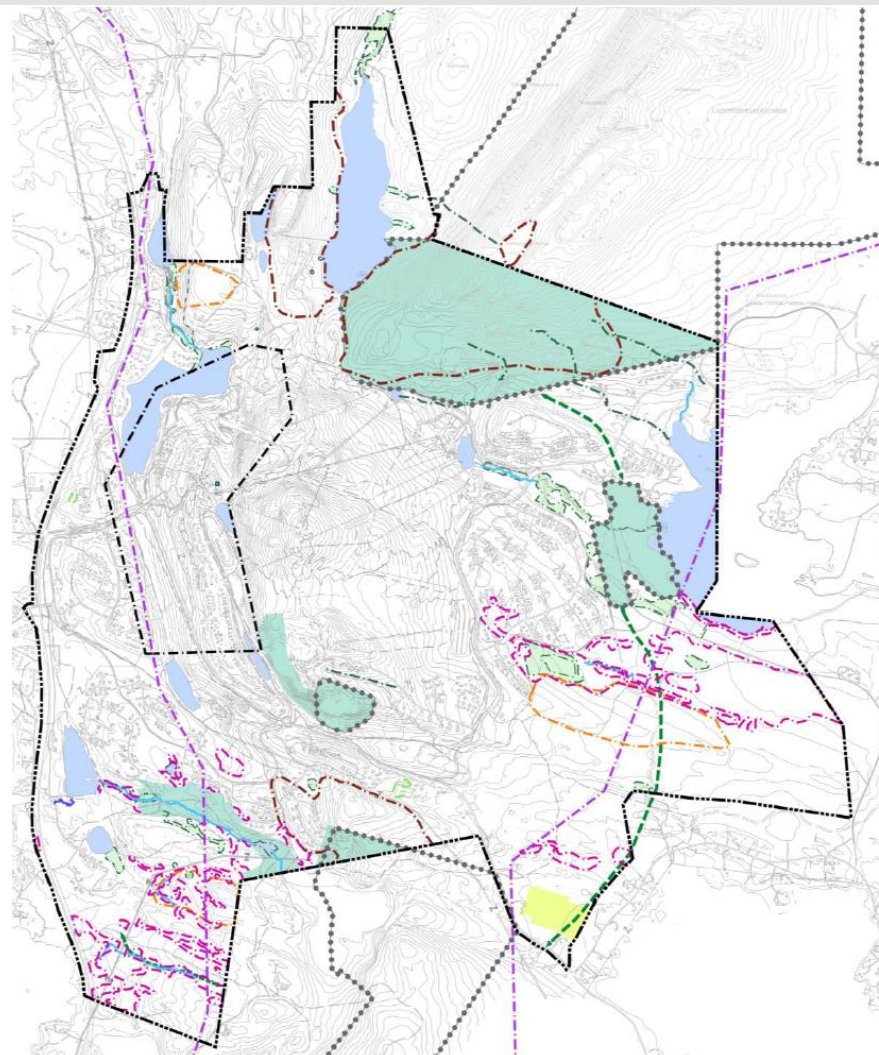
- Pyhävaara on vanhojen metsien suojeluohjelman kohde (AMO110245). Valtavaaran-Pyhävaaran Natura-alue on myös sekä kansainvälisesti (IBA) että valtakunnallisesti (FINIBA) arvokas lintualue. Valtavaara (KAO110149) ja Pyhävaara (KAO110149) kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaisiin kallioalueisiin.
- Kokonaisuus koostuu karttanimiltään viidestä (5 kpl) toisistaan erillään olevasta alueesta:
 - Porontimajoki
 - Valtavaara
 - Saarusuo
 - Juhannuskallio
 - Pyhävaara
- Alueelta kasvillisuutensa ja linnustonsa perusteella rajatut arvokkaat luontokohteet ja lajiesiintymät ovat luontoarvojen puolesta erottuvia luonnon monimuotoisuutta lisääviä alueita ja kohteita.
- Vesilain 2. luvun 11 §:n mukaan luonnontilaisen lähteen tai muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitsevan enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen luonnontilan vaarantaminen on kielletty.
- Linnustollisesti arvokkaiksi rajatut alueet etenkin Uttuuholla ovat luonnon monimuotoisuuden ja kytkeytyneisyyden vuoksi tärkeitä säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina, jotta ekologinen yhteys Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueiden välillä säilyy.

Kuva: ruka.fi

LUONTO- JA MUUT SUOJELUARVOT RUKALLA

- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti tärkeä alue.
- Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma.
- Natura 2000-verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue.
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue tai kohde.
Alue sisältää metsälain 10 §:n mukaisia arvokkaita elinympäristöjä ja/tai vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia arvokkaita vesiluonnon suojelutyppejä ja/tai uhanalaisen ja direktiivilajiston esiintymiä. Alueen ominaispiirteet tulee säilyttää.
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue tai kohde.
Arvokas suoluontokohde, jonka ominaispiirteiden säilyminen on hyvä huomioida maankäytön suunnittelussa. Alue sisältää luonnontilaisia tai muuten arvokkaita suoalueita.
- Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue tai kohde.
- Muu arvokas luontokohde, jonka ominaispiirteiden säilyminen on hyvä huomioida maankäytön suunnittelussa. Alue sisältää paikallisesti luonnon monimuotoisuutta lisääviä luontoarvoja.
- Linnustollisesti arvokas alue.
Alueella on linnustoon liittyviä arvoja. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä lieventämään linnustoon kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia. Tarpeetonta puuston poistoa ja maanmuokkausta tulee välttää.
- Tärkeä tai vedenhankintaa soveltuva pohjavesialue.
- Suojelualue.
- Luonnonsuojelualue.
- Maakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen kohde
- Viheryhteys toimii virkistysyhteytenä ja ekologisena käytävänä. Merkinnällä osoitetun viheryhteyden tarkempi sijainti ratkaistaan asemakaavalla.

REITTIIEN KYTKENNÄT PALVELUIHIN

Rukan alueen keskeiset runkoreitit solmukohtineen ja lähtöpisteineen tulee **kytkeä ydinalueiden (C-alue) palveluihin ja palvelukeskittymiin:**

- Rukan kylän alue
- Saaruan alue
- Uttuahan alue
- Hiihtostadionin alue

Palvelukeskittymien läheisyydestä lähtevien **reittien varrelle tulee saada yhdistettyä** olemassa olevaa tai uutta **kaupallista palveluliiketoimintaa** (kahvila-, ravintola-, elämys-, ym. palveluita).

Palvelukeskittymien läheisyyteen tulisi rakentaa helposti saavutettavia lyhyitä **matalankynnyksen monikäyttöreittejä**. Nämä toimisivat ns. 'maistiaisina' alueen maisemista ja retkeilyreiteistä.

C-alueiden lisäksi kaavaan kuuluvat **keskeiset majoitus-/pysyvän asumisen alueet ja muut palvelukeskittymät (mm. Maston ja Uunikulman alue) tulee sitoa yhdysreitein alueen runkoreitteihin.**

Runkoreittien lähtöpisteisiin ja solmukohtiin tulee myös kehittää **mahdollisuus autottomiin siirtymiin sekä C-alueilta että mökkialueilta.**

Lisäksi reitit tulee **puutteellisilta osiltaan linjata hyödyntämään** alueen jo olemassa olevaa retkeilyinfraa (laavut, kodat ja näköalapaikat).

Kuva: ruka.fi

NYKYISET REITIT, VAELLUS, KÄVELY JA POLKUJUOKSU

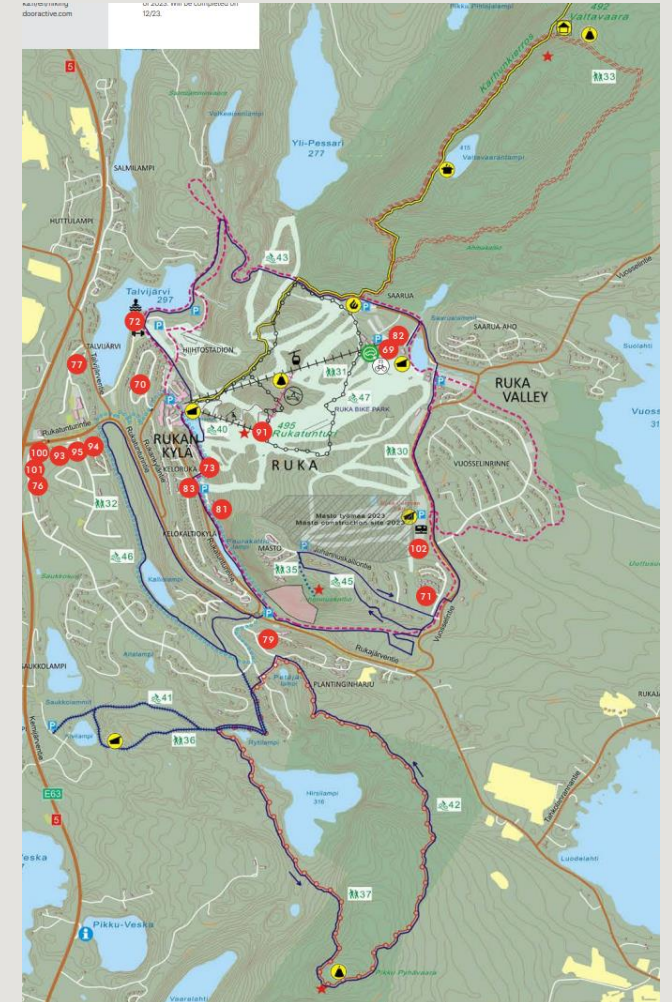
Legendaarisen Karhunkierroksen (82 km) lisäksi Rukan tunturialue tarjoilee mukavasti erimittaisia, vaikeusasteeltaan erilaisia lähireittejä.

Kesäisin Rukan alueelta löytyy runsaasti merkattuja lähireittejä: **Rukan ympärysreitti** sekä **Rukatunturin, Kalliolammen ja Kivilammen reitit** sekä rakenteilla oleva **Vuosselin ympärysreitti (11 km)**. Rukatunturin reittiä lukuun ottamatta nämä reitit toimivat talvisin latuina.

Maston alueella on kaksi ympärivuotista monikäyttöreittiä: **Rukan esteetön reitti** ja **Juhannuskallion reitti**, joka toimii talvisin lumikenkäreittinä. Näiden reittien aloituspisteeseen pääsee autolla ympäri vuoden.

Keskuksien läheisyydestä luonnonsuojelualueelta löytyy myös Valtavaaran huiputus ja Pyhän jyssäys sekä hieman kauempaa Konttaisen kuhaus. Olemassa olevat reitit:

- Rukan ympärysreitti 9 km
- Vuosselin ympärysreitti (rakenteilla) 11 km
- Rukatunturi 3,6 km
- Kalliolampi 3,9 km
- Valtavaaran huiputus 5,7 km
- Juhannuskallio 0,5 km
- Kivilampi 5,1 km
- Pyhän Jyssäys 5,8 km

NYKYISET REITIT, LUMIKENKÄILY

1. Valtavaaran talvireitti 5,5 km, Rukan hiihtokeskus

- Valtavaaran huipulle saakka kulkeva lumikenkäreitti Valtavaaran luonnonsuojelualueen kauniissa talvimaisemissa. Lähtöpiste aivan Rukan rinteiden kupeesta Saaruasta.
- Korkeusero 128 m

2. Lumikenkäpolku Rukan kylässä, Rukan hiihtokeskus

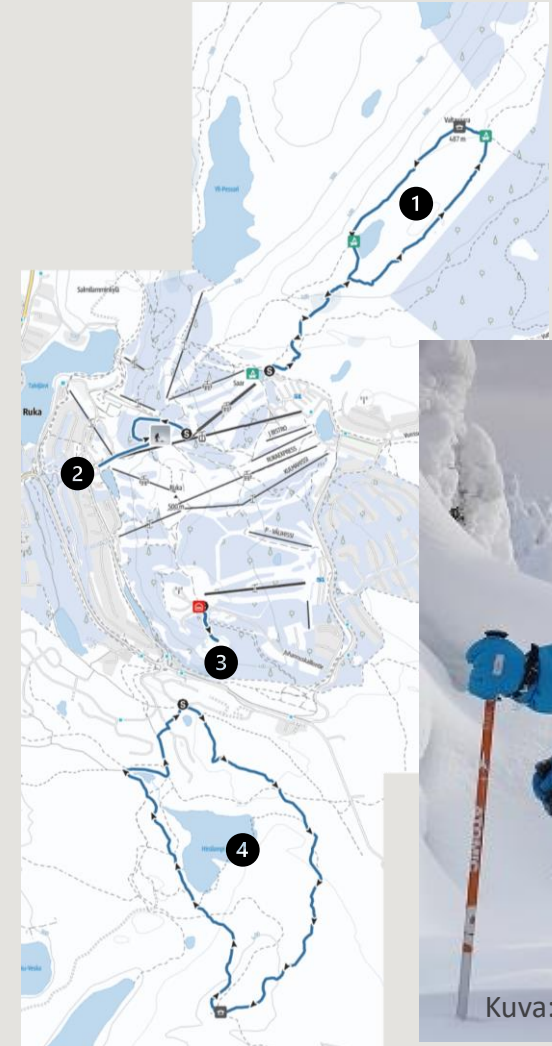
- Lumikenkäpolku sijaitsee lumisessa metsässä Rukan rinnealueella aivan Rukan kylän vieressä. Helposti saavutettavissa sekä Village-2-Valley-gondolin avulla Saaruun huipulta tai Karhunkierros-reitin lähtöpaikalta rinteiden ala-asemalta.
- Korkeusero 40 m

3. Juhannuskallion lumikenkäreitti Rukalla, Rukan hiihtokeskus

- Helposti ja lyhyesti tunturimaisemiin vievä Juhannuskallion lumikenkäreitti on melko pieni, mutta sitäkin kauniimpi palanen Valtavaara-Pyhävaaran luonnonsuojelualuetta Rukan rinteiden kainalossa. Polulle kuljetaan Juhannuskalliontieltä Juhannuskallion jyrkänteelle ja takaisin samaa reittiä.
- Korkeusero 20 m

4. Pyhän Jyssäys lumikenkäilyreitti 6 km, Rukan hiihtokeskus

- Rentouttava päiväretkeksi soveltuva reitti aivan Rukan kylän tuntumassa. Pyhän Jyssäys lähtee Rukalta aivan mökkien keskeltä, mutta tarjoilee nopeasti mukavia maisemia lumen muovaamien puiden, tunturien, vaarojen ja taukopaikkojen siivittämänä.
- Korkeusero 137 m

Kuva: ruka.fi

NYKYISET REITIT, MAASTO- JA MUU PYÖRÄILY

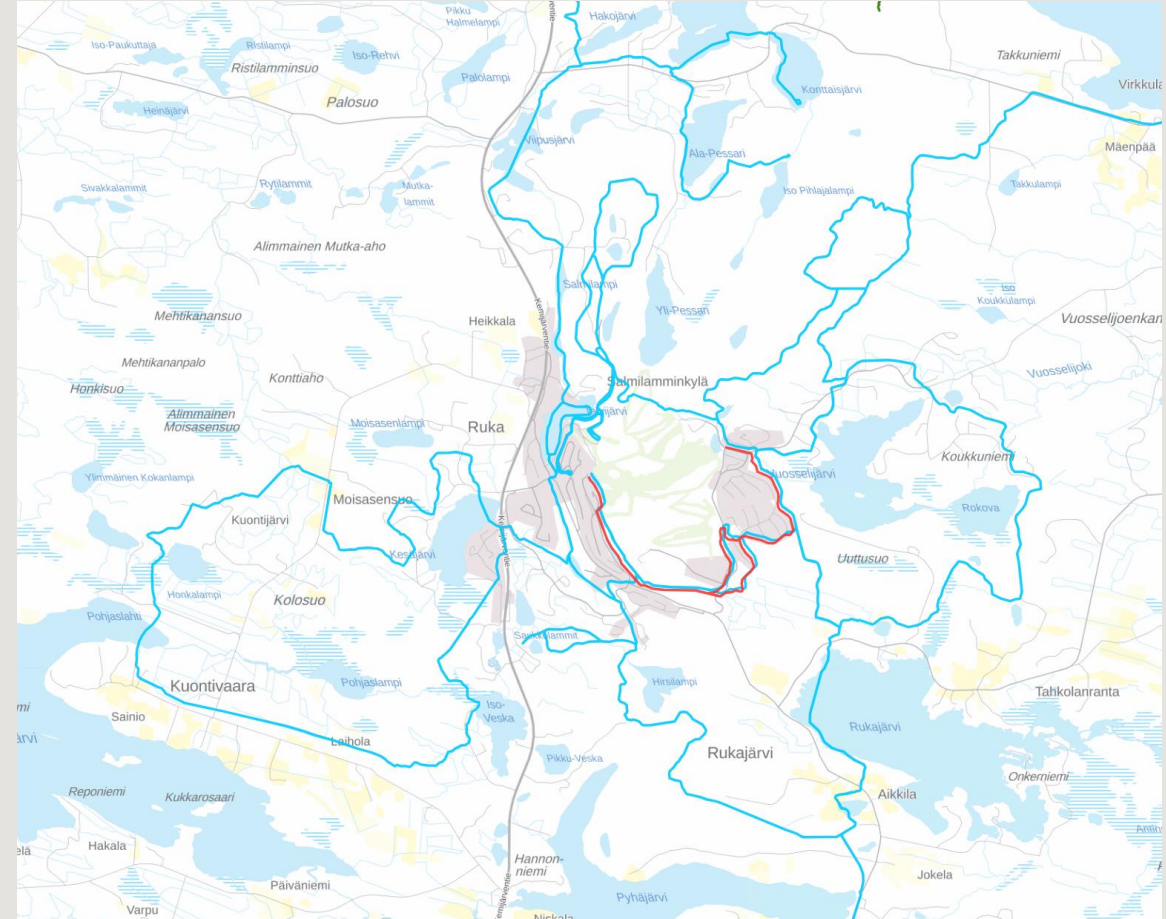
- **Ruka-Kuusamon alueella on yhteensä 180 km viitoitettuja maastopyöräilyreittejä.** Rukan ympäristön maastopyöräilyreitit:
 - 11 kpl maastopyöräilyreittejä
 - 7 kpl koneellisesti tehtyjä reittejä, joissa hyppyreitä ja muita muotoja
 - 3 kpl luonnonmukaisia reittejä, joissa hyppyreitä ja muita muotoja
 - 1 kpl tekniikkarata
 - 1 kpl Family Bike Park (Bike Parkissa useita reittivaihtoehtoja)
 - 1 kpl Pump Track

NYKYISET REITIT, HIIHTO

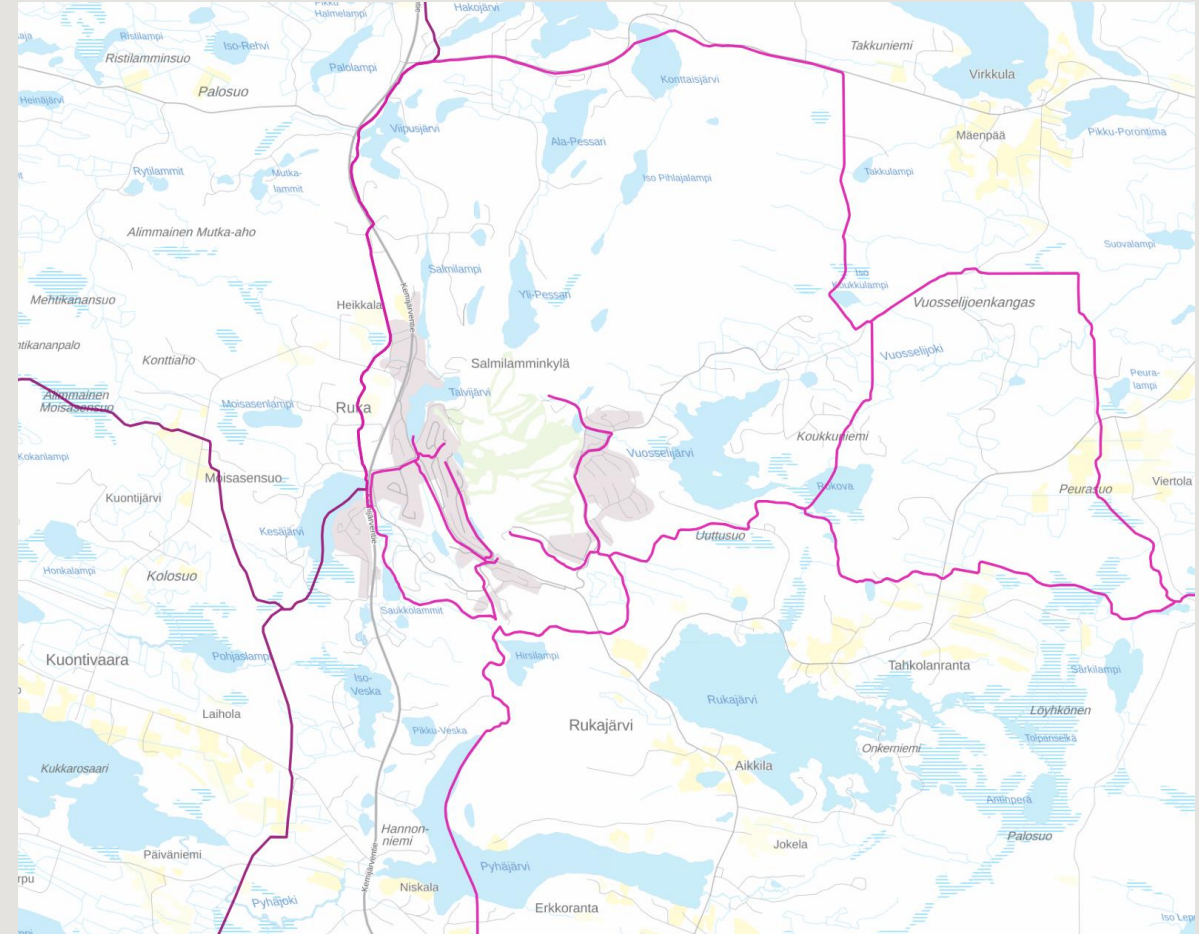
- **Rukan alueelta löytyy hiihdettävää noin 125 km edestä, joista 23 km on valaistuja latuja.** Rukan hiihtokeskuksen ydinalueen hiihtoladut:

- Valtavaaran latu 10,4km
- Pyhävaaran latu 13,6km
- Rukan ympäryslatu 11,7km
- Ruka-Nissinvaara latu 18,7km
- Talvijärven latu 1,8km (myös koiralatu)
- Saaruan valolatu 6,8km
- Vuosselin latu 11,8km
- Alakylän latu 22,8km
- Kuontivaaran latu 18,5km (myös koiralatu)
- Karhunkierros Erämaalatu 20km
- Kivilammen latu 5km
- Ruka FIS 5km
- Ruka FIS 7,5 km
- Ruka FIS 10km

NYKYISET REITIT, MOOTTORIKELKKAILU

- Kuusamossa on moottorikelkkareittejä noin 200 km ja moottorikelkkauria noin 400 km.
 - Reittien ja urien kunnostus riippuu sijainnista ja käyttöasteesta.
 - Kunnostuskerrat vaihtelevat 1krt/kk – 5-8krt/kk.
 - Joillakin urilla ei tehdä lanausta lainkaan, ainoastaan tarkistus kauden alussa.
- Rukan alueella reittitoimituksessa tai toimitukseen tulossa on kaksi (2 kpl) uutta reittikokonaisuutta:
 - Kuntivaaran ura (toimituksessa)
 - Rukan ympäröysreitti (tulossa toimitukseen)

REITTIEH KEHITTÄMISEN KONSEPTI

KENELLE?

Lapsiperheille, jotka majoittuvat Rukalle ja etsivät helppoja ja tuotteistettuja, lyhyitä reittejä ja kohteita

MITÄ?

Teemareittejä, koirareittejä, ulkoilupaikkoja, miellyttäviä ja hyvin opastettuja reittejä (1 – 3 km), joiden varrella on nähtävyyksiä ja huollettuja taukorakenteita

Kansainvälisille

matkailijoille, jotka hakevat elämyksiä ja ”maistiaisia” suomalaisesta luonnosta

Opastettuja ja turvallisia kokemuksia lähellä Rukan palveluja ja majoituskohteita, lyhyitä ja helppoja reittejä lähiluontoon (500 m – 1,5 km), sometuspaikkoja

Luontoharrastajille ja luonnossa liikkujille, jotka etsivät uusia luonto- ja harrastuspaikkoja

Katselupaikkoja, bongaus- ja maisemakohteita, taukorakenteita ja opastettuja ja teemoitettuja reittejä (3 – 15 km) ympärivuotiseen liikkumiseen, ohjelmapalveluja (erilaisiin harrastuksiin liittyen)

KARTTATARKASTELUT JA MAASTOKÄYNNIT

Yhdessä tilaajan kanssa määritellään Rukan ydinalueen kesä- ja talvireittejä koskevat uudet linjaustarpeet ja reittiosuudet, jotka on tarpeen toteuttaa kartta-analyysin pohjalta. Reittilinjauksia on tarkasteltu suhteessa Rukan ydinalueen kaavaluonnokseen (muuttuvaan maankäyttöön Rukan ydinalueella) ja reittiselvityksen sisältöön (tuleva reittien käyttötarve suunnittelualueella).

Reittiselvityksen analyysi on käyty läpi yhdessä tilaajan kanssa Kuusamossa pidettävässä työkokouksessa ja käsitellään Teams-kokouksessa kaavoittajan kanssa. Työkokouksessa on määritelty yhdessä tilaajan kanssa uudet, maastossa tarkistettavat reittilinjaukset Rukan ydinalueella.

Tilaajan edustajan kanssa on toteutettu maastokäynti suunnittelualueella, jossa on tarkistettu suunniteltujen reittilinjausten toimivuus, toteutettavuus, vetovoimakohteet reitin varrella ja muut huomioivat seikat. Reittidata on tallennettu paikkatietona GPX-tiedostoina karttasovellukseen (ArcGIS Field Maps) jatkosuunnittelua ja rakentamista varten.

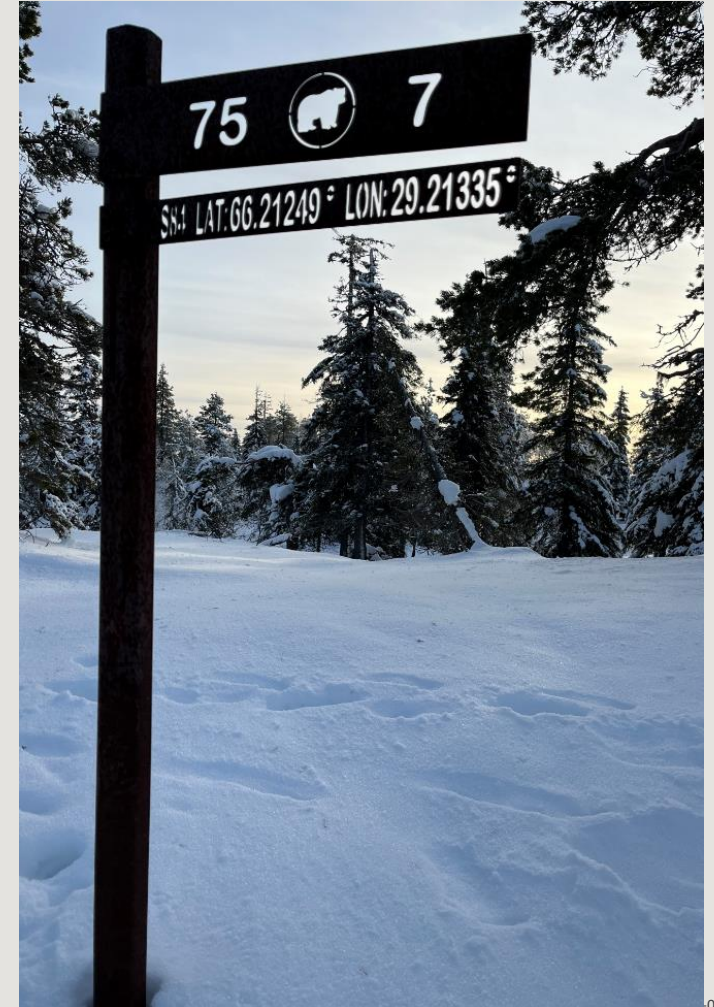
Reittilinjausten ja maastokäynnin pohjalta on laadittu yhteenveto kehittämisehdotusten pohjaksi.

Maastokäynnillä (20.10.2023) tarkastettiin seuraavat kohteet:

- Maisemapaiikka Yli-Pessari -järven eteläpään kallioilla (kävelyreitin ja hiihtoladun varressa)
- Karhunkierroksen ehdotettu uusi lähtöpaikka ja portti Rukan Itäkylässä
- Vuosselin rengasreitin linjaus ja yhteys muuhun reittiverkostoon uuttusuon majalta)
- Uuden, ehdotetun laskettelurinteen vaikutus reitteihin Juhannuskallion itäpuolella
- Rukan maston alueen esteetön reitti ja muut huipulle johtavat reitit
- Kivilammen alueen reittilinjaukset ja kytkeytyminen Pyhän Jyssäykseen
- Kesäjärven eteläpuolisen alueen reitit ja kytkeytyminen mm. Kouvervaaran reittiin

REITTIEH KEHITTÄMISEN PERIAATTEET RUKALLA

- Rukalla ja muualla Kuusamossa pyritään **reittien kehittämisessä varmistamaan reittien pysyvyys ja sitä kautta jatkuva ja hyvälaatuinen ylläpito**. Siksi reittien kehittämisen osalta pyritään **ensisijaisesti reittitoimituksiin** (pois sopimuspohjaisista reiteistä). Reittitoimitus on tulossa mm. Vuosselinjärven rengasreitillä osalta.
- Reittitoimituksessa laaditaan ulkoilureittisuunnitelma ja sen pohjalta toimitus. **Investoinnit ja niiden rahoittaminen on helpompaa toimitettujen reittien osalta, koska pysyvyys voidaan näin turvata mikä on myös rahoittajan etu**. Reittitoimituksia pyritään toteuttamaan erityisesti **runkoreiteillä**, jotka ovat myös Rukan reittien kehittämisen pohjana.
- Reittien kehittämisessä on **tärkeää maanomistajien ja muiden osallisten mahdollisimman laaja ja avoin kuuleminen**. Siinä voidaan ottaa huomioon maanomistajien tarpeita ja sopia reittien kehittämisen pelisäännöistä.
- Rukalla ja muualla Kuusamossa **kaupunki vastaa sataprosenttisesti reittien ylläpidosta**.
- Tulevaisuuden käyttöpaineen ohjaamiseksi Rukalla ensisijaisen tärkeää on löytää uusia reittilinjauksia ja vaihtoehtoja **ympärivuotisesti Vt 5 länsipuoliselta alueelta**. Erityisen suuri kysyntä on **lyhyille, helpossa maastossa kulkeville rengasreiteille**, mihin Vt 5 länsipuolinen maasto tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet.

REITTIENTÄMISEN PERIAATTEET RUKALLA

Kaavaratkaisulla mahdollistetaan Rukan virkistystoimintojen monipuolinen kehittäminen. Virkistysalueita sekä urheilu- ja virkistysalueita on osoitettu useilla eri merkinnöillä (V, V-1, VU-1, VU-2, VU-3).

Reittiselvityksessä on otettu kantaa reittien kehittämisperiaatteisiin yleisellä (yleiskaavan mukaisella) tasolla. Tämä tarkoittaa sitä, että reittilinjauksia koskevat yksityiskohdat sovitaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Osana reittiselvitystä on kuultu Kuusamon kaupungin viranhaltijoiden ja reittivastaavien lisäksi Rukan matkailuyrittäjiä ja Metsähallituksen edustajia. Kuusamossa pidettiin 18.1.2024 toimijoiden yhteinen työpaja Rukan reittien kehittämisestä. Tilaisuuteen osallistui mm. Metsähallituksen, kaupungin ja alueen yritysten edustajia.

Reittiselvityksessä on tunnistettu seuraavia tavoitteita ja sisältöjä, jotka pyritään ratkaisemaan käynnissä olevassa kaavaprozessissa:

Reittien hyvä saavutettavuus:

- Majoitusalueilta (erityisesti uusilta alueilta) toteutetaan monikäyttöiset yhteysreitit runkoreiteille
- Liikennepalvelut (mm. bussireitit, kadut, pysäköinti) sijoitetaan niin, että niiltä on helppo liittyä reiteille
- Runkoreitit ohjataan kulkemaan läheltä palveluja (tämä koskee erityisesti Uuttuahan rakentuvaa matkailualueita)
- Karhunkierroksen uusi lähtöpiste (portti Karhunkierrokselle) sijoitetaan Rukan Itäkylään lähelle palveluja ja pysäköintitarve huomioiden. Vanhalta lähtöpisteeltä (Rukan Länsikylä) siirtyminen uudelle lähtöpisteelle tapahtuu gondolihissillä

REITTIENTÄMISEN PERIAATTEET RUKALLA

Reittien käyttöpaineen ohjaaminen pois suojelualueilta:

- Karhunkierroksen uusi linjaus Valtavaaralta Rukan Itäkylään toteutetaan Metsähallituksen ohjeistuksen mukaan (uusi reitti) ja lähtöpiste sijoitetaan Rukan Itäkylään
- Metsähallituksen kanssa neuvotellaan reittien yksityiskohtaisista linjauksista (mm. reittiyhteystarpeet Yli-Pessarin rantaan ja muut matkailua palvelevat reittiyhteydet)
- Uusien reittiyhteyksien ja virkistyskäytön ohjaaminen Vt 5 länsipuolisille alueille:
 - yhteys Kuontivaaran ladulle
 - uudet helpot ja lyhyet rengasreitit
 - yhteys Kouvertaaran reitille

Rukan ydinalueen reitti-infran toteuttaminen nykyisten, monikäyttöisten runkoreittien varaan:

- Vuosselin rengasreitti
- Rukan ympärysreitti (liityntä FIS:in kilpalatuun)
- BikeParkin reitit

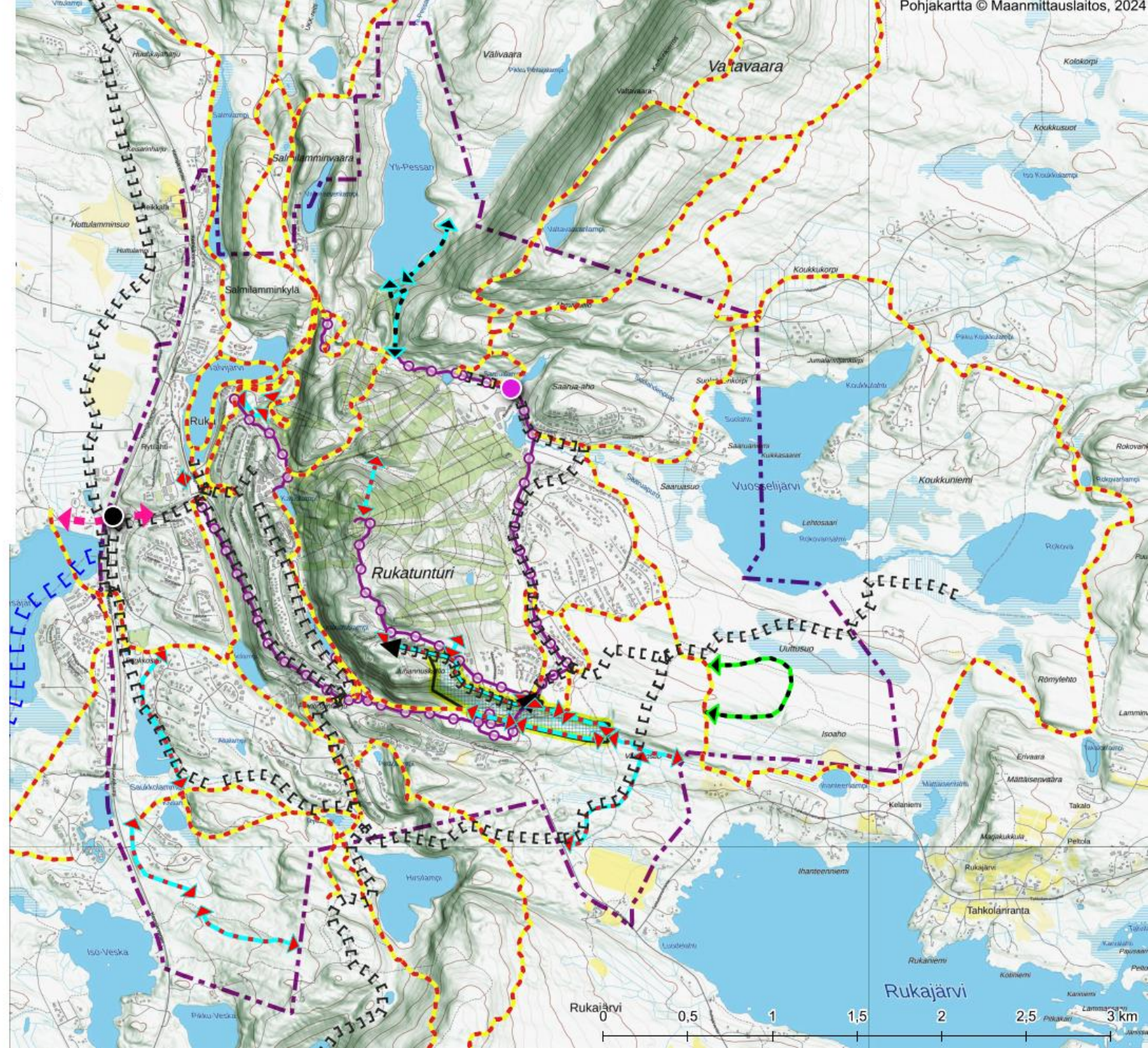
Majoitusrakentamisen, palveluiden ja laskettelurinteiden laajenemisen huomioiminen:

- Reittien ohjaaminen Uttusuon alueella uudelleen rakentuvien palveluiden kautta (huomioiden Vuosselintien siirto, laskettelurinne ja Uttuahan majoitusalueet)
- Kivilammen ja Uttuahan majoitusalueilta toteutetaan reittiyhteydet runkoreiteille
- Vt 5 uusi reittialitus (alikulku Rukan pääliittymän pohjoispuolelle)

KEHITTÄMIS- PERIAATTEET

Kaavaratkaisulla
mahdollistetaan

- Merkinnät**
- YK_rajaus
 - Uusi_rinne
 - Karhunkierroksen
uusi lähtöportti
 - Vt 5 alitus
- Luonnosvaiheen palautteen
pohjalta tehtyt alustavat reitit**
- Perhelatu 2km
 - Pessari
(reitti ratkaistaan
omassa prosessissa)
- Reitit**
- Maastopyöräilyreitti
 - Moottorikelkkareitti
 - Moottorikelkkaura
 - Moottorikelkkaura
YHTEYSTARVE
 - Ulkoilureitti
 - Ulkoilureitti
YHTEYSTARVE
 - Vt 5 alitus ja uudet reitit
5 tien länsipuolella

KEHITTÄMISPERIAATTEET KARTALLA

Kaavaratkaisulla
mahdollistetaan

